

شماره: ۵۴۶ / ۱۴۰۰ / ۴ / ۱
تاریخ: ۱۴۰۰ / ۴ / ۱
پوست:

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
وزارت کشور
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت آموزش و پرورش
وزارت ورزش و جوانان
مرکز ملی فضای مجازی
وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
سازمان صدا و سیما
سازمان تبلیغات اسلامی
سازمان برنامه و بودجه کشور
سازمان بسیج مستضعفین
جهاد دانشگاهی
مرکز همکاری‌های فناوری و نوآوری ریاست جمهوری

«سند ملی توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم» که در جلسه ۸۱۰ مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی و براساس مصوبه جلسه ۹۴ ستاد راهبردی اجرای نقشه جامع علمی کشور به تصویب رسیده است، به شرح ذیل برای اجرا ابلاغ می‌شود:

مقدمه

صنایع خلاق و محصولات فرهنگی و فناوری‌های نرم با قابلیت تولید دوهزار و دویست و پنجاه میلیارد دلار ارزش اقتصادی و ایجاد حدود سی میلیون شغل در دنیا، روز به روز مورد توجه کشورهای بیشتری قرار می‌گیرد. گسترش نفوذ فرهنگی و تقویت جایگاه کشور در عرصه‌های بین‌المللی، حراست از هویت ملی و متمایزسازی فرهنگ ملی در برابر فرهنگ‌های بیگانه و فرآیند

باسم تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پیوست:

جهانی‌سازی، توسعه اجتماعی و احیا و ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی، بهره‌مندی از فناوری‌های اجتماعی در راستای رفع معضلات کشور و ارتقای کیفیت حکمرانی، افزایش سطح دسترسی عموم شهروندان به خدمات و محصولات فرهنگی بومی، توسعه اقتصاد مقاومتی از طریق کمک به گذار از اقتصاد منبع پایه تک‌محصولی به اقتصاد خلاق و دانش‌بنیان و همچنین فرهنگ‌زایی، مقاومت در برابر تهاجم فرهنگی و توسعه فرهنگ انقلاب اسلامی از آثار توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم است.

با توجه به تأکیدات مقام معظم رهبری از جمله در پیوست حکم دوره جدید فعالیت شورای عالی انقلاب فرهنگی، اهمیت راهبردی و اقتصادی فناوری‌های فرهنگی و نرم، پیچیدگی این حوزه، متولیان متعدد و لزوم همگرا کردن آن‌ها و همچنین با توجه به اینکه «فناوری‌های نرم و فرهنگی» جزو اولویت‌های الف توسعه فناوری در نقشه جامع علمی کشور قرار گرفته و اقدام ملی ۵ ذیل راهبرد کلان ۹ از نقشه مهندسی فرهنگی مبنی بر تدوین و اجرای سند توسعه صنایع فرهنگی و هنری کشور به این موضوع پرداخته است، سند پیش رو به منظور تبیین جهت‌گیری‌های اساسی و کلان کشور، تنظیم مناسبات دست‌اندرکاران و بهره‌گیری هر چه بیشتر از قابلیت‌های موجود و ایجاد ظرفیت‌های جدید در سطح ملی به تصویب می‌رسد.

همچنین جهت‌گیری کلان کشور در «بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی»، تأکیدات مکرر مقام معظم رهبری در تقویت حرکت‌های جهادی و فعالیت‌های خودجوش و فراگیر مردمی در عرصه فرهنگ و اجتماع و حضور و مشارکت مردم و علی‌الخصوص جوانان در حل مسائل کشور، افق جدیدی را پیش روی نهادهای حکمرانی در کشور گشوده است. در حال حاضر گروه‌های مردمی فراوان در کشور وجود دارند که با ایده‌هایی از جنس «نوآوری اجتماعی» در جهت حل آسیب‌های اجتماعی قدم‌هایی مؤثر برداشته‌اند و برای رشد و انتشار این ایده‌ها نیازمند حمایت‌های نهادی در کشور هستند. در این میان لازم است که دستگاه‌های سیاست‌گذار و برنامه‌ریز در کشور ضمن شناسایی این گروه‌های مردمی، به تسهیل و رفع موانع فعالیت آنها پردازند و زیرساخت‌های حمایتی لازم جهت انتشار و رشد نمونه‌های موفق را فراهم سازند. توجه به این مهم از دیگر اهداف نگارش سند حاضر در شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

ماده ۱: تعاریف

۱- صنایع فرهنگی: صنایع فرهنگی که بعضاً با عنوان صنایع خلاق نیز شناخته می‌شوند؛ گونه‌ای از صنعت هستند که به خلق ایده، تولید و توزیع محصولات و خدماتی می‌پردازند که ماهیت فرهنگی دارند. این صنایع عمدتاً با قابلیت دانش‌بنیانی و مبتنی بر خلاقیت، مهارت، نوآوری و فناوری هستند و نوعاً از طریق حق نشر و مالکیت معنوی مورد حمایت قرار می‌گیرند.

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

۲- فناوری‌های فرهنگی: مجموعه‌ای از روش‌ها، ابزارها و فرآیندهای تبدیل دانش و منابع فرهنگی به کالاها و خدمات فرهنگی می‌باشد که ایجادکننده و یا منتقل کننده ارزش‌های فرهنگی موردنظر فناوران حوزه فرهنگی می‌باشد.

۳- فناوری‌های نرم: مجموعه‌ای از هنجارها، رویه‌ها، مقررات، نهادها و سامانه‌های دانشی را در برمی‌گیرد که رفتار انسان و نیازهای روحی-روانی، فرهنگی و اجتماعی او را هدف قرار داده و موجبات کارایی و اثربخشی مطلوب‌تر فناوری‌های سخت را فراهم می‌سازد. ویژگی بارز فناوری نرم آن است که به جای بهره‌گیری از مواد اولیه طبیعی و معدنی از بروندهای فکری و خلاقیت انسان که ماهیت نوآورانه، فرهنگی و هنری دارد استفاده می‌کند. محدوده فناوری‌های نرم در این سند، بر اساس تبصره ۱ مشخص می‌شود.

تبصره ۱: «حوزه‌های مهم» فناوری‌های فرهنگی و نرم در این سند عبارتند از: تولید محتوا و نشر مکتوب و رقمی^۱، طراحی، اسباب‌بازی، نوشت افزار، ظواهر و سبک پوشش، صنایع دستی و گردشگری، فناوری‌های اجتماعی، نوآوری‌های اجتماعی، بازی‌های ویدئویی، پویانمایی و پی-نمایی، سینما، هنرهای تجسمی، هنرهای نمایشی، تبلیغات، فناوری‌های مهندسی انگیزه، سازوکارهای مدیریت بهره‌وری و حکمرانی در حوزه فرهنگی و اجتماعی، بازی‌وار سازی، ارتباطی و رسانه‌ای، آموزشی و یادگیری.

تبصره ۲: ستاد توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم (موضوع بند ۳ ماده ۷ این سند) موظف است ظرف شش ماه پس از ابلاغ سند، از میان حوزه‌های مهم، حوزه‌های اولویت‌دار را با ارائه اسناد پشتیبان مشخص نموده و در ستاد نقشه جامع به تصویب برساند.

۴- فناوری‌های اجتماعی: فناوری نرمی است که تعامل بین افراد را تسهیل کند؛ فضا، ابزار و امکانات را برای بهره‌مندی از رایانش اجتماعی یا به اشتراک‌گذاری دانش و اطلاعات در موضوعات مختلف فراهم آورد یا از طریق طراحی و به‌کارگیری سازوکارها، رویه‌های کارآمد و سامانه‌های فناورانه، مشکلات اجتماعی را حل کند.

۵- نوآوری اجتماعی: راه‌حلی نو (از جنس محصول، خدمت، مفهوم و مدل، فرایند) با هدف پاسخگویی به یک نیاز اجتماعی یا حل یک مسئله اجتماعی که اثربخش‌تر، کارا تر، عادلانه‌تر و یا پایدارتر از راه‌حل‌های کنونی باشد و ارزش‌هایی را برای کل اجتماع خلق کند. همچنین این نوآوری‌ها، معمولاً شامل روش‌هایی برای سازماندهی و توانمندسازی جامعه جهت اقدام جمعی در جهت حل مسائل است.

^۱ Digital

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

۶- نظام نوآوری صنایع و محصولات فرهنگی: شبکه‌ای است از نهادها؛ شامل کنشگران، سازمان‌ها، فرآیندها، راهکارها و همچنین، رفتارها و روابط بین آن‌ها که در تبدیل معرفت و گنجینه معانی، باورها و ارزش‌های اسلامی-ایرانی-انقلابی از عرصه نظر به عرصه عمل؛ به واسطه جذب، تولید، انتشار و به کارگیری ایده و دانش در تولید نمادها، محصولات، ابزارها و روش‌های جدید یا بسیار بهتر شده مؤثر بر فرهنگ، احساسات، خواست‌های زیبایی‌شناسی و تقاضای فکری جامعه، نقش آفرینی می‌نمایند. این نظام، به موازات تأثیرگذاری فرهنگی و اجتماعی، مزیت‌های اقتصادی چشمگیری را نیز به دنبال دارد.

۷- محصولات فرهنگی بومی: عبارت است از محصولات منطبق با ویژگی‌های فرهنگی اسلامی-ایرانی و انقلابی

۸- حوزه فناوری‌های فرهنگی و نرم: شامل تمامی دستگاه‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی، شرکت‌های تولیدی و خدماتی به‌ویژه شرکت‌های دانش‌بنیان و شرکت‌های خلاق، استادان حوزه و دانشگاه و مراکز پژوهشی، فرهنگی و فناوری، هنرمندان، متخصصان، پژوهشگران و دانشجویانی که در زمینه صنایع فرهنگی و فناوری‌های نرم به فعالیت می‌پردازند.

ماده ۲: ارزش‌ها

در چارچوب مبانی ارزشی نظام جمهوری اسلامی ایران و همسو با ارزش‌های بنیادین نقشه جامع علمی و نقشه مهندسی فرهنگی همانند عدالت‌محوری، اخلاق‌مداری، عقلانیت، خلاقیت و نوآوری، تحول‌گرایی، ثروت‌آفرینی و تقدم مصالح عمومی بر منافع فردی، مهرورزی، انفاق و ایثار، عزت و مدارا، معرفت‌دینی و هویتی، امر به معروف و نهی از منکر، کار و تلاش و انضباط اجتماعی، مبانی ارزشی حوزه فناوری‌های فرهنگی و نرم کشور عبارت‌اند از:

- ۱- توجه به فرهنگ بومی به‌عنوان جانمایه محصولات فرهنگی و کارآفرینی تعالی‌بخش؛
- ۲- توجه به اصل وحدت بین مسلمین، احترام به تنوع و تفاوت‌های فرهنگی و مذهبی اقوام مختلف کشور و جلوگیری از ایجاد و گسترش تفرقه؛
- ۳- جذائیت، زیبایی و نوآوری محصولات فرهنگی - هنری در چارچوب مبانی اسلام و شرع مقدس اسلام؛
- ۴- تأکید بر مبارزه و مقابله با استکبار و تقابل جدی با جبهه فرهنگی غرب؛
- ۵- توجه به آگاهی، اخلاق و امید و نشاط با رویکرد مهدویت؛
- ۶- تأکید بر استحکام خانواده و نقش متعالی زن در تربیت فرزندان؛
- ۷- تکریم سرمایه‌های انسانی، نخبگان، شکوفایی استعدادها و رشد خلاقیت به‌عنوان مهم‌ترین عنصر در

باسم تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

ایجاد محصولات فرهنگی.

ماده ۳: چشم انداز

با توکل به خداوند متعال، فناوری‌های فرهنگی و نرم در افق ۱۴۰۴ حوزه‌ای است: «توانمند در تولید و ارائه محصولات و خدمات منبث از فرهنگ بومی اسلامی- ایرانی و انقلابی، تعالی بخش، تمدن ساز، گفتمان ساز، برخوردار از مشارکت مردمی، پیشران در توسعه قدرت نرم، اقتصاد ملی و اقتصاد مقاومتی، پیشتاز در بازار منطقه؛ در قالب نظام نوآوری سامان یافته و برخوردار از ظرفیت تبدیل ایران به قطب فرهنگی جهان اسلام و منطقه»
فناوری‌های فرهنگی و نرم جمهوری اسلامی ایران در افق چشم انداز، از چنین ویژگی‌هایی برخوردار خواهند بود:

- ۱- فرهنگ بومی (اسلامی- ایرانی و انقلابی): معرفت‌آفرین، کمال‌آفرین، پاک، اخلاقی، الهام‌بخش، حافظ نهاد خانواده، هویت‌ساز، مصونیت‌بخش و اقتدارآفرین؛
- ۲- پیشران در توسعه قدرت نرم، اقتصاد ملی و اقتصاد مقاومتی: درون‌زایی و برون‌گرایی، توجه به سازوکار مدیریت بهره‌وری و مهندسی انگیزش در اقتصاد ملی با بهره‌گیری از فناوری‌های اجتماعی و اقتصادی در جهت توسعه قدرت نرم و ارتقای تاب‌آوری کشور و شفافیت‌سازی با تأکید بر مشارکت حداکثری عموم جامعه به‌ویژه جوانان؛
- ۳- پیشتاز در بازار داخل و منطقه و مورد توجه در جهان؛ جذاب، پویا، متنوع، رقابت‌پذیر، دست‌یافته به سهم برتر از بازار منطقه و باقابلیت نفوذ و تأثیرگذار بر مردم جهان؛
- ۴- نظام نوآوری سامان یافته؛ مبتنی بر شبکه سامان یافته و به هم پیوسته تمامی افراد و نهادهای مرتبط با تأکید بر ظرفیت و مشارکت بخش خصوصی، سازمان‌های مردم‌نهاد و صنوف، در راستای تبدیل مفاهیم اسلامی- ایرانی و انقلابی به محصولات فرهنگی خلاق، دانش‌بنیان و هم‌افزا به‌مثابه یک کل واحد؛
- ۵- قطب فرهنگی جهان اسلام و منطقه؛ کانون جهانی و مرجعیت تولید و بازتولید مفاهیم اسلام ناب محمدی (صلی الله علیه و آله) و انتشار آن در دنیا از طریق محصولات فرهنگی با تأکید بر ارزش‌های مشترک.

ماده ۴: اصول

- ۱- اتخاذ و تقویت رویکرد اسلامی- ایرانی در توسعه صنایع و محصولات فرهنگی؛
- ۲- اولویت‌دهی به بخش غیردولتی به‌ویژه بخش خصوصی در اجرا با تأکید بر حفظ نقش

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

سیاست‌گذاری و نظارتی دولت؛

- ۳- تأکید حداکثری بر مشارکت مردمی به‌ویژه نسل جوان؛
- ۴- اتخاذ رویکرد درون‌زا و برون‌نگر در توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم؛
- ۵- خوداتکایی در صنایع و محصولات فرهنگی و توسعه صادرات کالا و خدمات مبتنی بر فناوری‌های نرم؛
- ۶- نگاه نوآورانه، آینده‌نگارانه و عدم غفلت از نیازهای روز جامعه در عرصه‌ها و سطوح مختلف از آموزش و پژوهش تا تولید، توزیع، بازار؛
- ۷- تقویت هم‌افزایی، هم‌تکاملی، شبکه‌سازی، همکاری و هماهنگی و تعامل در سطوح مختلف ملی درون شاخه‌ها و بین شاخه‌های صنایع فرهنگی؛
- ۸- توجه به ظرفیت‌ها، قابلیت‌ها و توانمندی‌های فرهنگی، دانشی، فناورانه و صنعتی کشور.

ماده ۵- اهداف

الف: اهداف کلان

- ۱- دستیابی به نظام نوآوری کارآمد صنایع فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و ارتقای کمی و کیفی تولید و مصرف محصولات فرهنگی بومی؛
- ۲- دستیابی به الگوی کارآمد کاربرد فناوری‌های نرم با تأکید بر حوزه‌های علوم انسانی، اسلامی و اجتماعی در راستای ارتقای سبک زندگی اسلامی-ایرانی و انقلابی در جامعه.

ب: اهداف کیفی

- ۱- گسترش مخاطبان ملی و فراملی (با تأکید بر جهان اسلام) و افزایش رضایتمندی مردم از محصولات فرهنگی بومی؛
- ۲- افزایش تولید محصولات فرهنگی دانش‌بنیان و دانش فنی و فناوری‌های مربوطه؛
- ۳- دستیابی به شبکه تعاملی کارآمد و هم‌افزای داخلی، منطقه‌ای و جهانی به‌ویژه جهان اسلام؛ در تبدیل ایده، دانش و معرفت به محصولات فرهنگی اقتدارآفرین، استحکام بخش ساخت درونی نظام، معرفت‌آفرین و جذاب در هر شاخه و بین شاخه‌های صنایع فرهنگی؛
- ۴- توسعه زیرساخت‌های ملی و بین‌المللی در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات جهت تسهیل ارتباطات میان فعالان، ارتباطات میان میان اجزای زنجیره‌های ارزش و ارتباطات با بازار عرضه محصولات و فناوری‌های فرهنگی و نرم؛
- ۵- بهبود فضای کسب‌وکار و تقویت نظام نوآوری صنایع و محصولات فرهنگی اسلامی-ایرانی و

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پیوست:

انقلابی؛

- ۶- افزایش بهره‌وری و توسعه نظام فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی مبتنی بر فناوری‌های نرم؛
۷- رشد نوآوری‌های اجتماعی جهت نقش‌آفرینی بیشتر گروه‌های مردمی در حل آسیب‌های اجتماعی اولویت‌دار در کشور.

ج: اهداف کمی (تا افق ۱۴۰۴)

- ۱- دستیابی به جایگاه نخست تولید و صادرات محصولات فرهنگی بومی در منطقه و جهان اسلام؛
۲- ایجاد حداقل پنج نمانام معتبر جهانی در حوزه فناوری‌های فرهنگی و نرم؛
۳- کسب سهم ۰/۲ درصد بازار سینمای جهان؛
۴- کسب حداقل رتبه چهارم گردشگری در منطقه و جذب بیست میلیون گردشگر؛
۵- رسیدن به سهم ۳۰ درصدی بازی‌های دیجیتال از بازار کشور؛
۶- ایجاد حداقل پنج بن‌سازه^۲ جدید و موفق^۳ فناوری نرم؛
۷- تولید ۲۷۰ عنوان پی‌نما^۴ با میانگین شمارگان حداقل ۵۰۰۰ نسخه؛
۸- تولید و اکران بین‌المللی حداقل سی پویانمایی سینمایی تا افق چشم‌انداز؛
۹- دستیابی اسباب‌بازی‌های تولید داخل به سهم حداقل ۲۵ درصدی از ارزش بازار اسباب‌بازی کشور در سال چشم‌انداز؛
۱۰- ارتقای سهم تولید محصولات دانش‌بنیان از کل بازار صنایع فرهنگی؛
۱۱- تعیین سهم تولید محصولات فرهنگی و فناوری‌های نرم از تولید ناخالص داخلی؛
۱۲- ارتقای سهم پخش برنامه‌های فرهنگی تولید داخل در شبکه‌های تلویزیونی کشورهای جهان اسلام؛
۱۳- افزایش سهم تولید لوازم التحریر بومی از بازار نوشت افزار کشور؛
۱۴- افزایش سهم انتشارات بومی از بازار نشر بین‌المللی (نشر رومی و مکتوب)؛
۱۵- افزایش سهم طراحی و تولید پوشاک ایرانی از بازار داخل؛
۱۶- افزایش تعداد سازمان‌ها، شرکت‌ها و افراد فعال در فعالیت‌های نوآوری اجتماعی در حوزه آسیب‌های اجتماعی؛

² Platform

^۳ برخی تعاریف نمونه موفق: شبکه‌های اجتماعی با حداقل یک میلیون کاربر فعال ماهانه؛ پلتفرم‌های جمع‌سپاری با حداقل ۱۰ میلیارد تومان جذب سرمایه سالانه؛ بازارهای اپلیکیشن با حداقل ۵۰ میلیارد تومان گردش مالی سالانه؛ پلتفرم‌های خدمات اجتماعی با حداقل ۵۰۰ هزار کاربر فعال ماهانه

⁴ Comic Strip

باسم تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

۱۷- افزایش تعداد طرح‌های نوآوری اجتماعی اثربخش در حوزه آسیب‌های اجتماعی بر اساس ارزیابی نهادهای تخصصی.

تبصره: ستاد موظف است ظرف مدت ۶ ماه پس از ابلاغ سند مقادیر اهداف کمی بدون مقدار را با ارائه اسناد پشتیبان تعیین نموده و به تصویب ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور برساند.

ماده ۶: راهبردها و اقدامات ملی

راهبرد ۱: رصد و ارزیابی نیاز و رضایت مخاطبان و پیامد محصولات و صنایع فرهنگی بومی و فناوری‌های نرم

۱- طراحی و استقرار نظام یکپارچه پایش و ارزیابی بازار ملی و فراملی محصولات فرهنگی بومی؛
۲- تقویت و حمایت از آینده‌نگاری، نیازسنجی، ذائقه‌سنجی و اثرسنجی در حوزه فناوری‌های فرهنگی و نرم جهت بهبود رضایت مخاطبان و افزایش سهم محصولات فرهنگی بومی باکیفیت و کمیت مطلوب در سبد هزینه خانوار؛

۳- ارزیابی تأثیرات اجتماعی و فرهنگی فناوری‌های فرهنگی و نرم ناظر به اسناد بالادستی.

راهبرد ۲: حمایت از نمانام‌های صنایع و محصولات فرهنگی بومی و تقویت آن

۱- طراحی و استقرار نظام ارزیابی و رتبه‌بندی کیفی و کمی نمانام‌ها، آثار و محصولات، متناسب با معیارهای اسلامی- ایرانی و انقلابی و استانداردهای کیفی؛
۲- شناسایی، ترویج و تشویق نمانام‌های برتر ملی و فراملی در جشنواره‌های صنایع و محصولات فرهنگی و رسانه ملی.

راهبرد ۳: حمایت از کارآفرینی، تجاری‌سازی و صادرات محصولات فرهنگی بومی و فناوری‌های نرم با محوریت بخش غیردولتی و فعالیت‌های مرتبط با تولید، بازاریابی، عرضه، فروش، تبلیغات و بسته‌بندی در بازار ملی، منطقه‌ای و جهانی

۱- راه‌اندازی و حمایت از مسیرها و مراکز نوآوری، تجاری‌سازی، شکوفایی، شتاب‌دهی، مراکز رشد، پارک‌های علم و فناوری و نهادهای داوری و میانجی به منظور رشد شرکت‌ها، سمن‌ها و گروه‌های فعال در فناوری‌های فرهنگی، نرم و نوآوری اجتماعی با هدف گسترش و بهره‌گیری از ظرفیت‌های اسلامی- ایرانی؛

۲- طراحی و ترویج برنامه‌ها و رویدادهای صنایع فرهنگی و فناوری‌های نرم با محوریت فرهنگ بومی در بازارهای هدف با بهره‌گیری از ظرفیت مناسب، شعائر و آیین اسلامی؛

° کریدورهای نوآوری

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پیوست:

- ۳- ایجاد سازوکارهای اجرایی، حقوقی و فناورانه برای حمایت از مالکیت فکری آثار و محصولات فرهنگی بومی از قبیل فناوری‌های پنهان‌نگاری و سازمان جمعی پدیدآورندگان آثار؛
 - ۴- ساماندهی شبکه منسجم توزیع، تبلیغات و بازاریابی محصولات و خدمات صنایع فرهنگی بومی و فناوری‌های نرم در سطح ملی و بین‌المللی با تأکید بر توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات؛
 - ۵- راه‌اندازی، حمایت از و توسعه شهرک‌های تخصصی و بنگاه‌های کوچک و متوسط، مناطق ویژه بخشی، چندبخشی، فناورانه و ملی در صنایع و محصولات فرهنگی و فناوری‌های نرم؛
 - ۶- تقویت فعالیت‌های تحقیقاتی مشترک و همکاری‌های فنی میان صاحبان صنایع و مؤسسات تحقیقاتی داخلی و خارجی با تأکید بر فناوری‌های کلیدی، نوین و نوظهور در حوزه فناوری‌های فرهنگی و نرم؛
 - ۷- برگزاری نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی جهت معرفی و ایجاد بازار در حوزه‌های مختلف صنایع فرهنگی و نرم؛
 - ۸- ایجاد جایزه ملی نوآوری اجتماعی و چالش‌های نوآوری باز برای حل مسائل اولویت‌دار اجتماعی در کشور.
- راهبرد ۴: ایجاد و توسعه صنایع و محصولات فرهنگی دانش‌بنیان و فناوری‌های نرم
- ۱- توسعه ایده‌پردازی و تشکیل هیأت‌های اندیشه‌ورزی در مراکز طراحی و نوآوری تولید محتوا و محصولات و صنایع فرهنگی و فناوری‌های نرم و اتصال آن با شبکه فعالان صنایع فرهنگی و نوآوری اجتماعی؛
 - ۲- حمایت از شرکت‌های طراحی و تولید محصولات فرهنگی، هنر‌بنیان و فرهنگ‌بنیان در قالب قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق؛
 - ۳- حمایت از بازارسازی و بازاریابی در قالب ایجاد ایده بازارها، مؤسسات ثبت و بازاریابی ایده و نهادهای میانجی در سطح ملی و بین‌المللی؛
 - ۴- طراحی و اجرای سازوکار خریدهای دولتی از فناوری‌ها، محصولات و خدمات صنایع فرهنگی بومی و بهره‌برداری از آنها توسط دستگاه‌های دولتی و عمومی؛
 - ۵- حمایت از تحقیقات کاربردی برای توسعه فناوری و نوآوری صنایع فرهنگی دانش‌بنیان، فناوری‌های نرم و نوآوری اجتماعی؛
 - ۶- حمایت از صنایع و کسب‌وکارهای خرد و خانگی با به رسمیت شمردن آنها به عنوان واحدهای تولیدی خویش‌فرما؛
 - ۷- تشویق سرمایه‌گذاری در حوزه مسئولیت اجتماعی توسط شرکت‌ها در مسائل اولویت‌دار

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

اجتماعی کشور.

راهبرد ۵: جامع‌نگری، هم‌افزایی و توسعه زنجیره ارزش و سبب محصولات در شاخه‌های مختلف صنایع فرهنگی و فناوری‌های نرم

۱- حمایت از ایجاد شرکت‌ها و مراکز مشاوره تخصصی غیردولتی به منظور توسعه و تلفیق زنجیره ارزش محصولات فرهنگی و فناوری‌های نرم؛

۲- آسیب‌شناسی، بازنگری، شفاف‌سازی و اصلاح قوانین، مقررات و شاخص‌ها به منظور هماهنگ‌سازی شاخه‌های مختلف صنایع فرهنگی؛

۳- مقررات‌گذاری برای تسهیم منصفانه ارزش بین اجزای زنجیره ارزش در حوزه صنایع خلاق از قبیل اپراتورها و ناشران تولید محتوا.

راهبرد ۶: ساماندهی، کارآمدسازی و تقویت راهکارهای مالی

۱- ایجاد و حمایت از صندوق‌های تأمین مالی و سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر. در حوزه فناوری‌های فرهنگی و نرم؛

۲- حمایت دولت از تشکیل صندوق‌های حوزه‌های فرهنگی خصوصی با قابلیت ورود به فرابورس و بورس اوراق بهادار؛

۳- اعطای جوایز صادراتی به تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات فرهنگی بومی و حمایت از آنها با توجه به نتایج صادراتی؛

۴- کاهش حقوق ورودی قطعات و مواد اولیه در ساخت و تولید محصولات فرهنگی بومی و افزایش عوارض ورود محصولات فرهنگی خارجی با رعایت تشریفات قانونی؛

۵- ایجاد نهادها و زیرساخت‌های سرمایه‌گذاری و مشارکت مردمی در حوزه اجتماعی جهت تأمین مالی جمعی فعالیت‌های نوآورانه اجتماعی و قوانین و راهکارهای ضمانتی لازم جهت حفاظت از حقوق سرمایه‌گذاران؛

۶- حمایت دولت از سرمایه‌گذاری در مسائل اولویت‌دار اجتماعی کشور متناسب با صرفه‌جویی مالی حاصل از نوآوری‌های اجتماعی.

راهبرد ۷: گفتمان‌سازی و توسعه مشارکت‌های مردمی به منظور بهبود فضای بازار مصرف صنایع و محصولات فرهنگی بومی و فناوری‌های نرم

۱- ایجاد بستر مشارکت‌های مردمی از طریق سازمان‌ها، دستگاه‌ها، سمن‌ها، انجمن‌های تخصصی و شبکه‌های مجازی در تولید و عرضه محصولات فرهنگی و مبتنی بر فناوری‌های نرم و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مردمی در رصد و نظارت بر بازار محصولات فرهنگی منطبق با

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

- ارزش‌های بومی و رویگردانی از محصولات فرهنگی غیر مجاز؛
- ۲- استفاده از ظرفیت رسانه ملی در تبلیغ، ترویج و فرهنگ سازی استفاده از صنایع و محصولات فرهنگی بومی و ترویج مشارکت مردمی در توسعه خدمات مبتنی بر فناوری‌های نرم؛
 - ۳- تسهیل بهره‌مندی کسب و کارها و مشاغل فعال در صنایع فرهنگی و فناوری‌های نرم از فضاهای کاری در اختیار بخش عمومی یا دولتی، مانند دانشگاه‌ها، فرهنگ‌سراها و مراکز و کانون‌های فرهنگی برای ارائه خدمات و محصولات بومی؛
 - ۴- طراحی بسترهای مشارکت‌های گسترده مردمی در تشخیص مسائل، نظارت و ارائه راه حل برای آنها؛
 - ۵- حمایت از به‌کارگیری نمادها و محصولات فرهنگی اسلامی- ایرانی در مهدکودک‌ها، مدارس، مراکز تفریحی و مراکز آموزشی و پرورشی کودکان و نوجوانان و اطلاع‌رسانی پیرامون مضرات محصولات غیربومی یا ناهنجار به خانواده‌ها؛
 - ۶- معرفی، ترویج، تسهیل و مدیریت فضای کسب و کار و مشاغل فرهنگی بومی برای جوانان به‌ویژه دانش‌آموزان و دانشجویان؛
 - ۷- حمایت از تبلیغات کمپین‌های اطلاع‌رسانی مرتبط با فعالیت‌های نوآوران اجتماعی و ترغیب عموم مردم به مشارکت، در رسانه‌های عمومی و شهری.
- راهبرد ۸: بکارگیری، ظرفیت سازی و توسعه زیر ساخت‌های نرم افزاری و سخت افزاری

- ۱- حمایت از توسعه زیرساخت‌های فیزیکی و فناورانه^۶ در حوزه تولید، توزیع، مصرف و تبلیغ محصولات فرهنگی، با رویکرد اشتراکی و فرابنگاه‌ی و با فراهم‌سازی زمینه‌های حضور حداکثری ذینفعان؛
- ۲- ایجاد نظام ملی آمار و اطلاعات اقتصادی صنایع و محصولات فرهنگی و فناوری‌های نرم و بانک اطلاعات محصولات تولید داخل و فعالان صنایع فرهنگی و فناوری‌های نرم، با مشارکت بخش عمومی و غیردولتی؛
- ۳- ایجاد شبکه و درگاه اطلاعاتی کنشگران اصلی صنایع فرهنگی و نوآوری اجتماعی در سطح ملی؛
- ۴- تدوین استانداردهای ملی تولید و عرضه محصولات فرهنگی و محصولات مبتنی بر فناوری‌های نرم با توجه به استانداردهای بین‌المللی و اقتضانات داخلی؛

^۶ اماکن، استودیوهای پیشرفته، شبکه‌های داخلی و بین‌المللی، خطوط ارتباطی و مانند آن

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

- ۵- ایجاد سامانه و بانک اطلاعاتی برخط از گلوگاه‌ها و مسائل تشخیص، تصمیم‌گیری و پیاده‌سازی در اجرای برنامه‌های کشور؛
 - ۶- تدوین الزامات مقررات‌گذاری مطلوب و پایش سالانه میزان تطابق مقررات‌گذاری کشور در حوزه فناوری‌های فرهنگی و نرم، با آن الزامات؛
 - ۷- مقابله با محصولات فرهنگی غیرمجاز، غیر قانونی و قاچاق؛
 - ۸- ایجاد نظام رتبه بندی اعتباری ملی از پابندی کلیه فعالان حوزه‌های فرهنگی نسبت به تعهدات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی؛
 - ۹- ایجاد نهادهای پژوهشی و دانشگاهی برای آزمون ایده‌ها و ارزیابی تأثیرات اجتماعی اقدامات نوآوری اجتماعی با همکاری تأمین‌کنندگان مالی، تأمین‌کنندگان خدمات و حاکمیت؛
 - ۱۰- به رسمیت شمردن کسب‌وکارهای اجتماعی به عنوان یکی از انواع شرکت‌های تجاری.
- راهبرد ۹: بهره‌مندی از ظرفیت‌ها و همکاری‌های بین‌المللی با تأکید بر کشورهای اسلامی و دارای قرابت فرهنگی
- ۱- بهره‌گیری از دیپلماسی فعال در توسعه همکاری‌های بین‌المللی به‌ویژه با کشورهای اسلامی به منظور شکل‌گیری پیمان مشترک در حوزه فناوری‌های فرهنگی و نرم؛
 - ۲- تأسیس اتحادیه مشترک استودیوهای فیلم‌سازی، شرکت‌های بازی‌های رایانه‌ای، گردشگری و مد و لباس و سایر حوزه‌ها به‌ویژه با کشورهای اسلامی؛
 - ۳- حضور فعال و عضویت در مجامع بین‌المللی مرتبط با سیاست‌گذاری، قانون‌گذاری، مالکیت فکری و ... در پیوند با صنایع فرهنگی و فناوری‌های نرم؛
 - ۴- تقویت و توسعه نظام‌مند همکاری دانشگاه‌های کشور با دانشگاه‌های بزرگ و معتبر جهانی، به‌ویژه دانشگاه‌های جهان اسلام در عرصه صنایع فرهنگی؛
 - ۵- جلب مشارکت مؤثر متخصصان حوزه صنایع فرهنگی به‌ویژه ایرانی‌های داخل و خارج از کشور در ساخت و تولید محصولات فرهنگی بومی؛
 - ۶- حمایت از شکل‌گیری بازارهای مشترک با شرکت‌های پیشروی خارجی و تسهیل دسترسی به بازارهای جهانی با قابلیت رقابت در عرصه بین‌الملل با تأکید ویژه بر تجارت محتوا و طرح‌های بومی با رعایت ارزش‌ها و سیاست‌های سند؛
 - ۷- شناسایی و تقویت فرصت‌ها و توانمندی‌های فرهنگی موجود در شهرها و شهرستان‌های کشور و توسعه گردشگری و صنایع خلاق در آنها از طریق تبدیل شدن به شهرهای خلاق.

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

- راهبرد ۱۰: ارتقای کمی و کیفی سرمایه های انسانی و ساماندهی ارتباط نظام های آموزشی و مهارتی با نیازهای حوزه فناوری های فرهنگی و نرم
- ۱- بازبینی و گسترش آموزش ها و مقاطع تحصیلی مورد نیاز فناوری های نرم، صنایع فرهنگی و نوآوری اجتماعی در نظام آموزش عمومی و آموزش عالی و ضمن خدمت؛
 - ۲- راه اندازی مدارس تخصصی و ایجاد رشته های دانشگاهی و بازنگری در محتوای رشته های دانشگاهی موجود با رویکرد اسلامی - ایرانی، مورد نیاز فناوری های نرم و صنایع و محصولات فرهنگی؛
 - ۳- تربیت نیروی انسانی کارآمد و توسعه یافته در حوزه صنایع فرهنگی و گردشگری با مهارت طراحی و تولید محصولات مبتنی بر مفاهیم اسلامی - ایرانی با رویکرد اقتصادی و تجاری - سازی؛
 - ۴- بازتعریف نظام ارتقای هنرمندان، اعضای هیئت علمی و پژوهشگران حوزه فناوری های فرهنگی و نرم؛
 - ۵- برگزاری کارگاه های آموزشی فناوری نرم برای کارشناسان مرتبط با موضوع در دستگاه های کشور؛
 - ۶- ارتقای سواد دیجیتال و رسانه ای و جذب فناوری از طریق توسعه سواد فضای مجازی؛
 - ۷- ارائه خدمات آموزشی و مشاوره های فنی جهت ارزیابی مداخلات در سطح آزمایشی و نگارش طرح توجیهی توسط مراکز نوآوری اجتماعی به فعالان حوزه فناوری های فرهنگی و نرم.

ماده ۷: ساختار اجرایی

- ۱- شورای عالی انقلاب فرهنگی وظیفه سیاست گذاری کلان، هماهنگی کلان و نظارت کلان بر اجرای این سند را برعهده دارد.
- ۲- ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور وظیفه رصد اجرای این سند را برعهده داشته و بازنگری های لازم در سند و گزارش کلان مربوطه را در فواصل زمانی یک ساله به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه خواهد نمود.
- ۳- ستاد توسعه فناوری های فرهنگی و نرم که در این سند ستاد خوانده می شود، در معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری استقرار یافته و وظیفه سیاست گذاری اجرایی، برنامه ریزی، هماهنگی، نظارت، پایش شاخص ها و تسهیل اجرای سند را برعهده دارد.

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

۴- اعضای ستاد عبارت‌اند از:

- ۱) معاون علمی و فناوری رئیس جمهور (رئیس ستاد)؛
- ۲) وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یا معاون ذی‌ربط؛
- ۳) وزیر کشور یا معاون ذی‌ربط؛
- ۴) وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات یا معاون ذی‌ربط؛
- ۵) وزیر میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری یا معاون ذی‌ربط؛
- ۶) وزیر علوم تحقیقات و فناوری یا معاون ذی‌ربط؛
- ۷) وزیر صنعت، معدن و تجارت یا معاون ذی‌ربط؛
- ۸) وزیر آموزش و پرورش یا معاون ذی‌ربط؛
- ۹) وزیر ورزش و جوانان یا معاون ذی‌ربط؛
- ۱۰) رئیس مرکز ملی فضای مجازی؛
- ۱۱) نماینده مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
- ۱۲) رئیس سازمان صداوسیما یا معاون ذی‌ربط؛
- ۱۳) رئیس سازمان تبلیغات اسلامی؛
- ۱۴) معاون امور علمی، فرهنگی و اجتماعی سازمان برنامه و بودجه؛
- ۱۵) فرمانده سازمان بسیج مستضعفین یا نماینده وی؛
- ۱۶) یک نفر نماینده دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی؛
- ۱۷) رئیس جهاد دانشگاهی؛
- ۱۸) رئیس مرکز همکاری‌های فناوری و نوآوری ریاست جمهوری؛
- ۱۹) دو نفر صاحب‌نظر در حوزه فناوری‌های فرهنگی و نرم به پیشنهاد ستاد؛
- ۲۰) دو نفر صاحب‌نظر در حوزه فناوری‌های فرهنگی و نرم به پیشنهاد وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی؛
- ۲۱) دبیر ستاد.

تبصره ۱: دبیر ستاد به انتخاب رئیس ستاد، به مدت ۴ سال منصوب می‌شود و انتصاب مجدد ایشان بلامانع است.

تبصره ۲: افراد مذکور در بندهای ۱۹ و ۲۰، برای مدت ۴ سال منصوب می‌شوند و انتصاب مجدد ایشان بلامانع است.

تبصره ۳: حسب مورد از وزرا و رؤسای دستگاه‌های مرتبط با حق رأی دعوت خواهد شد.

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

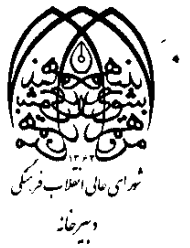
شماره:
تاریخ:
پوست:

۵- وظایف ستاد عبارت است از:

- ۱- برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت و ایجاد ارتباطات بین دستگاهی، تقسیم کار بین دستگاه‌ها و رصد اقدامات بر اساس این سند؛
 - ۲- تهیه و تدوین برنامه عملیاتی و نقشه راه اجرایی سازی سند در هر سال؛
 - ۳- بررسی سالانه تحولات داخلی و بین‌المللی فناوری‌های فرهنگی و نرم و ارائه پیشنهاد اصلاحات لازم برای بازنگری و به‌روزرسانی سند؛
- تبصره: برنامه عملیاتی و نقشه راه اجرایی سازی بایستی ظرف مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ در تمام حوزه‌های اولویت‌دار سند، تهیه و به ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور ارائه شود.
- ۴- حمایت مادی، معنوی، علمی، اطلاعاتی و تسهیل‌گری از شرکت‌های دانش‌بنیان و شرکت‌های خلاق و طرح‌های فناورانه و تجاری‌سازی آن‌ها مبتنی بر آیین‌نامه‌های مصوب در ستاد؛
 - ۵- ایجاد هماهنگی و هم‌افزایی بین دستگاهی برای دستیابی به اهداف این سند؛
 - ۶- هدایت و هماهنگی منابع و امکانات مالی و سرمایه‌های انسانی کشور در حوزه فناوری‌های فرهنگی و نرم؛
 - ۷- تدوین شاخص‌های مورد نیاز پایش سند و نظارت بر آن؛
 - ۸- پایش شاخص‌ها و ارائه گزارش سالانه به ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور؛
- تبصره ۱: این گزارش شامل میزان تحقق اهداف و مقادیر شاخص‌های سند و همچنین فرآیند استخراج آنها خواهد بود.
- تبصره ۲: ستاد موظف است ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ سند، عناوین شاخص‌های سند را در چهار سرفصل شاخص‌های ورودی، فرآیندی و زیرساختی، خروجی و پیامدی تدوین نموده و به تأیید ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور برساند.
- ۹- ارزیابی مستمر و نظارت بر حسن اجرای برنامه‌های محول شده به دستگاه‌ها و نظارت بر جذب، تفکیک و تخصیص بودجه و ارائه گزارش سالانه به شورای عالی انقلاب فرهنگی.

ماده ۸: بودجه و تشکیلات

- ۱- ساختار تشکیلاتی و شرح وظایف دبیرخانه ستاد با رعایت قوانین و مقررات اداری و

باسم تعالی
جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره:
تاریخ:
پوست:

استخدامی کشور، در ستاد تهیه و به تصویب مراجع ذیصلاح قانونی خواهد رسید.
۲- دستگاه‌های عضو موظفند برنامه‌های مصوب در این ستاد را در راستای اجرایی‌سازی این سند در برنامه سالانه خود در نظر گرفته و به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه نمایند.

ماده ۹: این مصوبه مشتمل بر یک مقدمه، ۹ ماده و ۹ تبصره بر اساس مصوبه جلسه ۹۴ مورخ ۱۳۹۶/۴/۱۳ ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور، در جلسه ۸۱۰ مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۲۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجراست و کلیه مصوبات و سیاست‌های قبلی مغایر، لغو و بلااثر خواهد بود. ص ۲۰۷، ۸۱۰.

حسن روحانی
رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی

رونوشت به انضمام یک نسخه مصوبه، به:

- ۱- دفتر مقام معظم رهبری (مدظله العالی)
- ۲- دفتر رئیس جمهور
- ۳- مجلس شورای اسلامی
- ۴- قوه قضائیه
- ۵- شورای نگهبان قانون اساسی
- ۶- اداره کل تدوین و تنقیح قوانین و مقررات نهاد ریاست جمهوری
- ۷- دفتر بازرسی ویژه رئیس جمهور
- ۸- وزارت دادگستری (برای درج در روزنامه رسمی کشور)
- ۹- دفتر دبیر شورای عالی
- ۱۰- دفتر امور شورای عالی و شورای معین
- ۱۱- اداره کل حقوقی و تدوین و تنقیح مقررات
- ۱۲- دیوان محاسبات کشور
- ۱۳- معاونت حقوقی ریاست جمهوری
- ۱۴- و معاونت امور مجلس ریاست جمهوری، ابلاغ می‌شود

